

Bilag 13 – Aflivning og opbevaring af døde dyr

(Version: 3. maj 2017)

Lovkrav

Bek. 135, § 1: Reglerne i denne bekendtgørelse finder anvendelse på slagtning og aflivning af dyr, der avles eller holdes med henblik på fremstilling af fødevarer, uld, skind, pelsværk og andre produkter.
Bek. 135, § 2: Ved aflivning forstås enhver bevidst fremkaldt proces, som medfører, at et dyr dør, jf. forordningens artikel 2, litra a).
Bek. 135, § 3: Dyr skal skånes for enhver undgåelig smerte, psykisk belastning eller lidelse under aflivning og dermed forbundne aktiviteter, jf. forordningens artikel 3, stk. 1
RF_1099/2009: Artikel 4 - Bedøvelsesmetoder: 1. Dyr må kun aflives efter bedøvelse i overensstemmelse med metoderne og de specifikke krav, der er knyttet til anvendelsen af disse metoder, i bilag I. Dyret skal forblive bevidstløst og uden smerteopfattelse indtil sin død.
RF_1099/2009: Artikel 5 - Kontrol af bedøvelsen: 1. Virksomhedsledere skal sikre, at de personer, der er ansvarlige for bedøvelse, eller andet dertil udpeget personale regelmæssigt kontrollerer, at dyrene ikke viser nogen tegn på bevidsthed eller smerteopfattelse i tidsrummet mellem afslutningen af bedøvelsesprocessen og dødens indtræden.
RF_1099/2009: Artikel 6 - Standardprocedurer: 1. Virksomhedslederne planlægger på forhånd aflivning af dyr og dermed forbundne aktiviteter og udfører dem i overensstemmelse med standardprocedurer.
RF_1099/2009: Artikel 7 - Kompetenceniveau og kompetencebevis: 1. Aflivning og dermed forbundne aktiviteter må kun udføres af personer med det fornødne kompetenceniveau uden at forvolde dyrene undgåelig smerte, angst eller lidelse. 2. Virksomhedslederne sikrer, at følgende slagteoperationer kun udføres af personer med et kompetencebevis til sådanne operationer, jf. artikel 21, der viser deres evne til at udføre dem i overensstemmelse med bestemmelserne i denne forordning: a) håndtering og pasning af dyr inden fastholdelse b) fastholdelse af dyr med henblik på bedøvelse eller aflivning c) bedøvelse af dyr d) vurdering af bedøvelsens virkning e) ophængning eller ophejsning af levende dyr f) afblødning af levende dyr g) slagtning i overensstemmelse med artikel 4, stk. 4. 3. Uanset kravet i stk. 1 skal aflivning af pelsdyr foregå i tilstedeværelse af og under direkte tilsyn af en person, der har et kompetencebevis, jf. artikel 21, som er udstedt for alle de aktiviteter, der udføres under den pågældende persons tilsyn. Virksomhedslederne på pelsdyrfarme underretter på forhånd den kompetente myndighed om en forestående slagtning af dyr.
RF_1099/2009: Artikel 7 - Anvendelse af fastholdelses- og bedøvelsesudstyr: 1. Virksomhedslederne sikrer, at alt udstyr, der anvendes til at fastholde eller bedøve dyr, vedligeholdes og kontrolleres i overensstemmelse med producenternes anvisninger af personer, der er uddannet dertil. Virksomhedslederne fører optegnelser over vedligeholdelsen. De opbevarer sådanne optegnelser i mindst et år og stiller dem til rådighed for den kompetente myndighed på anmodning. 2. Virksomhedslederne sikrer, at der under bedøvelsesprocessen er umiddelbar adgang til passende re-

serveudstyr, som tages i anvendelse, hvis det først anvendte bedøvelsesudstyr skulle svigte. Reservemetoden kan adskille sig fra den først benyttede metode.

RF_1099/2009: BILAG 1 – Kapitel 1 – Tabel 1

3	Skydevåben med skarp ammunition	Alvorlig og uoprettelig ødelæggelse af hjernen forårsaget af slaget og en eller flere projektilers penetration	Alle arter Slagtning, sanering og andre situationer	Skuddets placering Patronladning og -kaliber Projektiltype	Ikke relevant
6	Slag i hovedet	Hårdt og præcist slag i hovedet, der forårsager alvorlig ødelæggelse af hjernen	Pattegrise, lam, gedekid, kaniner, harer, pelsdyr og fjerkræ med en levende vægt op til 5 kg Slagtning, sanering og andre situationer	Styrke og placering af slaget	Punkt 3

RF_1099/2009: BILAG 1 – Kapitel 1 – Tabel 3

1	Kuldioxid — høj koncentration	Dyr, der er ved bevidsthed, eksponeres direkte eller gradvis for en gasblanding, der indeholder mere end 40 % kuldioxid. Metoden kan anvendes i grave, tunneler, kamre eller i på forhånd forseglede bygninger Simpel bedøvelse i forbindelse med slagtning af svin	Svin, medlemmer af mårfamilien, chinchillaer, fjerkræ undtagen ænder og gæs Slagtning udelukkende af svin Andre situationer end slagtning, hvor det drejer sig om fjerkræ, medlemmer af mårfamilien, chinchillaer, svin	Kuldioxidkoncentration Eksponeringens varighed I tilfælde af simpel bedøvelse: maksimumsinterval mellem bedøvelse og afblødning (s) Gassens kvalitet Gassens temperatur	Punkt 7 Punkt 8
5	Kulilte (fra en kilde med ren kulilte)	Dyr, der er ved bevidsthed, eksponeres for en gasblanding, der indeholder mere end 4 % kulilte	Pelsdyr, fjerkræ og pattegrise Andre situationer end slagtning	Gassens kvalitet Kuliltekoncentration Eksponeringens varighed Gassens temperatur	Punkt 9.1, 9.2 og 9.3
6	Kulilte i forbindelse med andre gasser	Dyr, der er ved bevidsthed, eksponeres for en gasblanding, der indeholder mere end 1 % kulilte i forbindelse med andre giftige gasser	Pelsdyr, fjerkræ og pattegrise Andre situationer end slagtning	Kuliltekoncentration Eksponeringens varighed Gassens temperatur Filtrering af udstødningsgas fra en motor	Punkt 9

RF_1099/2009: BILAG 1 – Kapitel 2 – Særlige krav til visse metoder:

7. Kuldioxid i høj koncentration

For så vidt angår svin, medlemmer af mårfamilien og chinchillaer anvendes en kuldioxidkoncentration på mindst 80 %.

8. Kuldioxid, anvendelse af inaktive gasser eller en kombination af disse gasblandinger

Gasser må under ingen omstændigheder ledes ind i det kammer eller på det sted, hvor dyrene skal bedøves og aflives, på en sådan måde, at der kan opstå forbrændinger eller ophidselse som følge af frysning eller lav luftfugtighed.

9. Kulilte (fra en kilde med ren kulilte eller i forbindelse med andre gasser)

- 9.1. Dyrene skal til stadighed være under visuel overvågning.
- 9.2 Dyrene føres ind et ad gangen, og det sikres, at det enkelte dyr er bevidstløst eller dødt, før det næste dyr føres ind.
- 9.3. Dyrene skal forblive i kammeret, indtil døden er indtrådt.
- 9.4 Der kan anvendes udstødningsgas fra en motor, der er beregnet til aflivning af dyr, hvis den person, der er ansvarlig for aflivningen, forinden har sikret sig, at den anvendte gas er:
- tilstrækkelig afkølet
 - tilstrækkelig filtreret
 - fri for alle irriterende stoffer eller gasser.
- Motoren skal kontrolleres hvert år, inden dyrene aflives.
- 9.5. Dyrene må først lukkes ind i kammeret, når koncentrationen af kulilte har nået minimumsniveauet.

Branchekode

Injektion af dødelige stoffer skal foretages af en dyrlæge.

Anvendelse af chloroform eller kloralhydrat til aflivning af mink er ikke tilladt.

Med hensyn til aflivning af enkelte dyr i løbet af året anbefales anvendelse af en lille aflivningskasse med kuldioxid (CO₂) eller kulilte (CO) konstrueret specifikt til aflivning af enkeltdyr.

Drægtige tæver må som udgangspunkt ikke aflives de sidste 5 dage af drægtighedsperioden.

Aflivningskassen

Aflivningskassen skal være konstrueret og vedligeholdt, så der ikke er skarpe kanter eller fremspring, hvorpå dyrene kan komme til skade. Den skal være funktionsdygtig året rundt, hvis ikke man på farmen har en specialkonstrueret aflivningskasse beregnet til aflivning af enkeltdyr. Hvis man afliver mink ved hjælp af kuldioxid (CO₂), skal man derfor altid have en flaske kuldioxid (CO₂) stående på farmen.

Aflivningskassen skal konstrueres og vedligeholdes, så dyrene om nødvendigt kan overvåges, hvis man får mistanke om, at aflivningen ikke forløber planmæssigt. Hvis lemmen på aflivningskassen, der generelt bruges til at tilføre minkene til kassen, kan åbnes og bruges som inspektionshul er dette tilstrækkeligt. Men hvis lemmen ikke giver mulighed for tilsyn af dyrene i kassen skal overvågningsmuligheden sikres ved hjælp af et mindre inspektionsvindue. Under forudsætning af, at dyrene i kassen ikke viser tegn på velfærdsmæssige problemer, må inspektionsvinduet naturligvis gerne overdækkes f.eks. med en klap eller et klæde. Dermed skabes mørke og ro i kassen.

Fremgangsmåde ved brug af aflivningskasse

1. Tilførslen af kulilte (CO) kuldioxid (CO₂) startes.
2. Anvendes kulilte fra en motor, skal denne ledes gennem en vandbeholder eller et kølerør, så gassen afkøles, og irriterende stoffer filtreres fra ved hjælp af en mineraluldsmåtte eller tilsvarende.
3. Aflivningskassen skal være fyldt med gas, inden mink tilføres kassen. Ved hjælp af en tændt lighter kan man eventuelt kontrollere, om ilten i kassen er væk. Hvis lighteren går ud, må aflivningen startes.
4. Minkene tilføres aflivningskassen enkeltvis, i takt med at de indfanges.

5. Ved anvendelse af kuldioxid (CO₂) og kulilte (CO) mister minkene bevidstheden efter ganske kort tid (ca. 19 sekunder) og de dør efter henholdsvis ca. 2,5 og 3,5 minutter. Under aflivningen tilses dyrene via inspektionsvinduet, hvis atypiske forhold indikerer velfærdsmæssige problemer med aflivningen.
6. Aflivningskassen må først åbnes, når dyrene er døde.

Opbevaring af døde dyr

I pelsningssæsonen skal selvdøde mink samt afpelsede kroppe, fedt og fedtholdigt savsmuld fra pelsning opbevares i en lukket og overdækket container. Containeren skal lukkes og overdækkes hver pelsningsdag efter endt tilførsel af nye afpelsede kroppe, fedt og fedtholdigt savsmuld.

Uden for pelsningssæsonen skal en selvdød mink straks fjernes fra buret. De døde mink skal i denne periode opbevares i en fryser.

Afhentning af døde dyr

I pelsningssæsonen kan afhentning af døde dyr vente, til containeren er fuld. Man skal senest kontakte DAKA eller tilsvarende destruktionsanstalt, når containeren er fuld. Husk desuden, at afhentning af døde dyr fra pelsning, når pelsningssæsonen er slut skal aftales senest ved sæsonens afslutning.

Uden for pelsningssæsonen er der mulighed for periodisk afhentning af døde dyr. Det betyder, at DAKA eller tilsvarende destruktionsanstalt skal kontaktes 3 måneder efter, den første døde mink blev tilført fryseren.

Overvågning og frekvens

Ved anvendelse af kulilte (CO) fra motor kontrolleres aflivningskassens vandbeholder eller kølerør (afkøling) og mineraluldsmatte eller tilsvarende (filtrering af irriterende stoffer) forud for pelsningssæsonen.

Under aflivningen tilses dyrene via inspektionsvinduet eller lemmen, hvis atypiske forhold indikerer velfærdsmæssige problemer med aflivningen.

Registrering og dokumentation

Ingen

Korrigerende handlinger og rådgivning

Hvis der konstateres problemer med aflivningen, skal processen stoppes øjeblikkeligt. Aflivningen må først genoptages, når problemet er løst.